

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Pars Tertia Quae ad Clericos Seminarij pertinent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

reddi faciat; ut vel ipsdem, si ita expedire vissum fuerit, vel alijs, qui indigent, eadem ut supra constituta ratione accommodet.
Indicem vnum, vel alterum librorum prohibitorum apud se habeat; vtq; nullus eiusmodi liber in bibliotheca sit, diligenter videat; tum si quem forte in ea compererit, emendandum ijs statim denunciet, penes quos corrigendi facultatem esse sciēt.

De Familia inferiori. Cap. X.

Quodam mane inferior familia statim, ac surrexerit, in templum ad Missam cōueniat, nisi forte quis necessaria officij occupatione per id tempus impediatur.

Diebus festis post prandium p̄st̄d erunt omnes ad Doctrinę Christianę expositionem atq; tractationem, hora queis prescribetur à Confessario.

Prima cuiuslibet Mensis Dominica die, & solennioribus totius anni festis diebus Sacrosanctum Christi Domini corpus sumant; Die autem Sabbati, aut sexta feria, prout à Confessario prescribetur, quæ primam cuiuscunq; Mensis Dominicam diem antecedit, in Vigiliis item solennium dierum, eidem Confessario peccata sua confiteantur; à quo etiam p̄st̄ta confessionis Chirographum Ministro exhibendum accipiunt.

Quod ad vicuum attinet, ipsdem regulis teneantur, quibus, & clericis.

Domo non exeat sine Rectoris, & eo absente sine Ministri licetia; domoque exentes nihil secum asportet, neq; item in Seminarium importent, inservientem Rectore, vel Ministro: cum item exhibent, aut redibunt, eorum alteri se presentent.

Præter ea, quæ sigillatum unicum ex officio incumbunt, illa omnia præstabunt, quæ à Rectori, vel Ministro iniungentur; Cauent autem, nè tempus inutiliter consumant.

Decoro, ac modesto vestitu semper vstantur, & nigri, aut suboscuri coloris; neq; in Seminarium recipientur, priusquam ad prescriptam normam induti

fint, deq; habitu, moribus, & cōtate à Reitore probationem obtinuerint.

Famuli, nec arma tractare, aut apud se habere, nec chartis lutorijs, aut talis, aut alio eiusmodi indecoro ludi genere ludere audeant. Vitent pariter sermones dissolutiones, libros scurriles, & impuros, profanae cantiones, & alia id genus.

Omnis ad secundam mensam conueniant, & ad ea, quæ de suggestu pronuntiantur, attenti, modestiam, ac silentis accurate seruent.

Nihil prorsus alicui extra Seminarium concedant, quod ad rem familiarēm, & ad cibum, vel potum attinet, etiam si minimum sit, non obtenta venia à Reitore.

Ne cum clericis familiaritatē ineant; eos tamen vbi cunq; omniq; tempore debito prosequantur honore. Nihil illis sub quo quis prætextu dent, vel ab eis recipiant: qui securi graui pena arbitrio Rectoris multentur.

Si in aliqua re desuerint, aut Seminarij regulas violarint, eiusdem Rectoris, aut Ministri arbitrio puniantur; contubescensq; tum aliqua mercedis pars subtrahetur, tum iisdem etiam si opus fuerit, eiſcientur.

P A R S T E R T I A

Quæ ad Clericos Seminarij pertinent.

De Scopo Clericorum Seminarij.

Cap. I.

Adolescentes, qui singulari Dei beneficio sunt delecti, ut in Seminario instituantur, id potissimum intelligere debent, cuius gratia Concilij Tridentini decreto Seminaria instituta sint; & intelligentes, sepius animo repete-re, omnesq; neruos intendere, ut illud diuinam ope suffragante, ad animarum salutem, ad Ecclesiarū utilitatem, & Pastorum solatium consequantur.

Quod si qui propter improbitatem, aut negligentiam, illud minus obtinebunt, aut quia sua ipsi sponte ab instituto Clericalis vita recedat, aut suo vitio à Seminario expellantur, vel Episcopo

suo parere nolint, in ijs rebus, quæ ad eius Ecclesiæ utilitatem spectant, cuius sumptibus aluntur, & educantur; graui-ter peccabunt, atque à Deo, tanquam alienæ facultatis usurpatores, accerrimè punientur.

Sunt igitur ea potissimum de causa Seminaria erecta, ut in ijs boni strenui-que operarij ad curationem animarū, quas suo sanguine pretiosissimo Christus redemit, instituantur; & ij quidem adolescentes (qui ob ætatem, cum tene-ra sit, & proclivior ad voluptates, & fle- xibilis etiam ad bonarū rerum impre- fiones admittendas in operibus virtutū eruditiri debent) vt eam vita perfectio nem adipiscantur, quæ in ijs, qui Docto- res populorum futuri sunt, elucere debet, & seuerioribus disciplinæ legibus coercendi.

Cum igitur duo præcipue in Sacerdo-te, & animarum Pastore requirantur, probitas videlicet, ac doctrina; earum vtraq; in Seminarijs est comparanda. At sicut probitatis maior est necessitas, quam Doctrinæ; sic illis in eius studio magis est elaborandum: cum præser-tim acquisitione virtutum, in vniuersiusq; assiduitate, & industria, potiusquam in Rectorum, aut præceptorum diligentia sit posita; ita vt nisi quis laborem adhi-beat, non multum, aut nihil illi alio-rum vigilantia sit profutura.

Quonobrem vnuquisque sit ea men-te, ac voluntate, idq; sibi quotidie proponat, vt omnino velit in bonum Ministrum pro huius Ecclesiæ Mediolanensis adiumento euadere; seque Deo iu-ante, purum ab omni peccati labore conseruare: sic enim affectus, multò facilius Doctrinæ cognitionem accipiet, maiore tum suo, tum cæterorum emolu-mento; Beneficijq; magnitudinem agnoscens, quod illi tam præclarâ sit ob-lata facultas, toto animo singulis die-bus Deo se offerat; rogetque, vt se ad prædictum finem idoneum efficiat ope-rarium.

Quod si quis decursu téporis de sta-tu mutando consilium caperet, etiam si de Religione ingredienda cogitaret, de eo Reverendiss. Archiepiscopum, vel Rectorem statim certiore faciat.

Peccaret enim, si in Seminario hoc ani-mo viueret, in aliud finem consumens, quod ad operarios solum pro huius Ecclesiæ auxilio sustentandos est con-stitutum.

De pīs exortationib; Cap. II.

Q Votidie mane singuli semihoræ spatio mentali orationi vacent; qua perfecta, Matutinum officium Beatae Mariæ Virginis, & Primā reciteant; Tertiæ verò, Sextæ, & Nonæ, dum Missæ sacrificio intersunt, horas; Vesperarum, & Completorij, vesper-tino tempore post scholas deuotè per-soluant.

Singulis diebus omnes antequā Brai-dam adeant, Missæ sacrificio intersint, eiq; vicissim inseruant. Cum verò Sa-cerdos, secreta quæ vocantur, recita-bit, horis absolutis, si quod tempus su-persit, Missæ Mysteria piè meditentur, Coronam ve, aut Rosarium dicant, prout à Confessore expedire iudicatum fuerit.

A prandio, & cena in Ecclesiam recta pergent, ibi q; orationem Dominica-ram, & Angelicam salutationem secrē-tō quinquies dicant.

Vesperi post recreationis tempus, si-gno campanæ dato meditationis ratio-nem reddant, tum in locum constitutum conuenient, vbi futuræ meditationis argumentum accipient.

Quotidie Vesperi per quartam ho-ræ partem conscientiam diligenter ex-cutiant.

Dominicis, reliquisq; diebus festis in Ecclesia Seminarii Missæ maiori, ac diuinis officijs intersint; illis tamen exceptis, qui Metropolitanam obibunt, vt altari ministrent, cæterasq; sacras fun-ciones exerceant.

Consiteantur omnes Seminarij Con-fessori peccata sua, saltem prima quaq;, & tertia cuiusq; Mensis Dominica dies; diebus preterea festis Christi Domini, B. Virginis Matris, Sanctorum Ioannis Baptista, & Apostolorum, & Sancti Ambrosij, omnibusq; Dominicis Aduentus, & Quadragesima.

Qui verò sacrī ordinib; iniciati sunt, semper

semper singulis octo diebus: qui alicui
fodalitio B. Virginis sunt adscripti, eius
leges, & instituta ea de re seruent.

Prima quaq; cuiuslibet mensis Dominica die, & solennibus item totius anni diebus festis, sacram Eucharistiam sumant: in Aduento verò, & Quadragesima, singulis saltem quindecim diebus: quod idem Diaconi, & Subdiaconi semper præstent.

Quotiescumq; autem sumunt, sive in Ecclesia Metropolitana, sive in Ecclesia Seminarij, aut alia quapam, superpellicium induant: idemque faciant, quotiescumq; Reuerendi. Archiepiscopo celebrante, ipsi adfuerint.

Post sacram verò communionem in Ecclesia persistentes, in aliqua pia eiusdem Mysterij meditatione quadrantis horæ spatio versentur; nec inde prius discedant, quām per æditum signum campanæ datum audierint.

Singuli in Cœnaculo concionentur, prout moniti fuerint; & semel saltem in hebdomada se in sacris ritibus, & ceremonijs ad Ecclesiam spectantibus exercant, nisi aliter expedire censembitur.

Opera pietatis, si quando illis à Rectore permisum fuerit, studiosè præsent; præcipue verò in concionandi munere, si modò Diaconi sint, publicè se exerceant, impetrata prius per Rectorem à Reuerendissimo Archiepiscopo facultate.

De disciplina, & moribus. Cap. III.

Quomodo
se gerant er
ga superiori
res.

SVperioribus omnes, & singuli debent obedienciam, & obseruantiam omnino præsent; coram Rectore autem, nec caput operant, nec assideant, vbiunque illi sint, nisi prius ab eo iussi fuerint.

Quod si Prelatus aliquis, aut vir insignis interfit, caput non tegent, donec iterato admonitione fuerint.

Si quid à Rectore petierint, repulsamq; tulerint, taciti acquiescant; quod videatur eidem in memoriam reuocandum, id postero die facere possint; amplius nullo modo, nisi noua intercedente causa.

Dum aliquid à Rectore petunt, rei,

loci, & temporis rationem habeant; scilicet nihil contra leges, & instituta, nisi urgente necessitate, petant; nihil tempore orationi, aut studijs dicato; nihil in templo, vel in Sacrilia, præstertim si tunc Superior sit celebraturus, aut Missam paulò ante perfecerit.

Erga Rectorē ea sint animi affectio-
ne, qua filij erga parētē: Ab eo si quid
præter voluntatem imponitur, aut ne-
gatur, id existiment ad utilitatem suam
referri, pro certo habentes, superiores
ad id multis duci causis, quæ adolescen-
tes plerunque lateant.

Eidem Rectori liberè suos sensus expo-
nant, vt illis prout opus fuerit consulat;
cum nihil sit difficilius adolescenti,
quām immoderatis animi affectioni-
bus per se moderari.

Quapropter literas neq; mittant ipsi,
neque ad se missas aperiānt, priusquam
Rectori ostenderint.

Qui aliqua in re Seminarij leges vio-
larit, Rectorem conueniat, seq; delicti
sui, ac erroris accuset.

Si quid ex illis Reuerendi. Archie-
piscopūs scire voluerit, id simpliciter,
sincereq; aperiānt.

Quod si crimen aliquod suum deferri
contingat, auctorem non querant; re-
sidentes autem, nullam malè erga illum
affecti animi significationem dent; co-
nentur potius in posterum meliores fieri,
neque ea admittere, propter quæ me-
ritò possint accusari.

Officium aliquod domi gerentibus
omnes pareant in ijs rebus, quæ ad eorū
officium pertinent.

Memor sit unusquisq; vocationis sue,
eoq; nomine sæpè Deo gratias agat, co-
neturq; maxime, vitam, vt clericum de-
bet, instituere: Cum tam multæ utilita-
tes ex boni, tot detrimenta ex mali vita
Sacerdotis proficiantur.

Modestiam vbiique seruent, in Eccle-
sia præcipue, Dormitorio, Cœnaculo,
ac extra domesticos parietes; cum
illa adolescentiæ peculiare sit orna-
mentum.

Caveant igitur, nè oculos hue illuc cir-
cumferant; nè loquantur altius, præser-
tim si multi sint; nè strepitum excitent;
nè nimis festinanter incedant.

In

Quam erga
ce ipsos cau-
tionē edib-
itant.

In mensa loco sibi assignato assideat, nec panem detegant, nec edendi initium sumant, priusquam id à Rectore fieri visiderint, vel eo absente, ab illo, qui eius partes eo loco geret: ibique silentium, modestiam, honestatem, temperantiam adhibeant.

Ad ea quae leguntur, vel à concionatore dicuntur, diligenter attendant, ex hisque aliquem fructum percipere student.

Cum silentium, permultum ad pacis pietatisq; conseruationem, ad studia, ad multas perturbationes euitandas conferat; nunquam colloquuntur, nisi de rebus necessarijs; idque præcipue ante, & post Orationem, Missam, examen conscientiæ, sanctissimorum Pœnitentiæ, ac Eucharistiae Sacramentorum perceptionem; præterquam relaxationis tempore, quo de rebus utilibus sermones habere, sine tumultu tamen, licebit. Vitent autem minus honesta verba, inq; neque collocationes: Alios inter loquendū ne carpant, aut quis modo laudent: neq; verò se ipsi laudent, nisi cum ad proximi fructum id est necessariò faciendum.

In omnibus actionibus, motu corporis, & verbis, elationem, ac superbiam fugiant; cùm ea homines Deo inimicos, & ceteris odiosos reddat.

Pertinaciā præter cetera deuident: in omnibus humilitatem, ac mansuetudinem præferant.

Vt multorum malorum occasio tollatur; nullus omnino pecuniam apud se habeat; quod si apud quempiam nummi reperti fuerint, præterquam quod vel congregatiōni, vel pauperibus clericis adiudicabuntur, prout Rectori videbitur; is præterea graues pœnas dabit.

Poterit tamen illos apud eum, qui cōfiliatus fuerit, deponere, per quē cum opus sit, in res necessarias de licentia Rectoris scripto exarata insumantur.

Nullus comedat, ac ne aquam quidē bibat, extra tempora consueta; illis tamen exceptis, quibus propter ætatem à Rectore fuerit concessa facultas: ac proinde nullus promptuarium, culinam, aut alia eiusmodi loca ingredi audeat; ne

Cœnaculum quidem, nisi cum prandendum sit, aut cœnandum.

Sexta feria, cena, præterquam tempore Paschali, abstineant, acetario, vel alio leui additamento contenti.

In vigilijs, quæ in tabula dierum febrorum edita commendantur, ab eis carnum abstineant.

Conueniant omnes ad res cōmunes, in Ecclesiā, in Cœnaculum ad primā Mensam, in locum recreandi animis assignandum, & ad alia huius generis, idq; etiam si peculiaribus occupationibus concionum, aliarumve ejusmodi rerum impediti teneantur: nec inde absq; venia discedat, priusquam id absolutū fuerit, cuius causa conuenerint. Qui fecerit, grauiter punietur. Sic in alijs rebus, publica semper priuatis aponant.

Dato mane surgendi signo, statim cōsurgant omnes; celeritate in omnibus vtantur; ac demum omnia statim temporibus peragant.

Munditiae corporis, rerumq; suarum studioſi sint. Otium verò, ac desidiam fugiant; que cùm Ecclesiasticos omnes dedebeat, tum eos potissimum, quibus aliorum cura committenda est.

Si quid amissum inuenierint, ad Ministrum deferant, vt qui amiserit statim inueniat; omnisiq; propterea suspicio- nis causa evitetur.

Mutuam charitatem, ac benevolentia Qua ratione in omni studio amplectantur; vt quēmadmodum debent, tanquam vnius corporis membra, perfecto amoris vinculo colligentur.

Aliorum defectibus compatientes, nihil in deteriore, sed omnia in bonam partem accipiunt.

Nihil inter ipsos differat, aut alter alteri preferatur, aut post habeatur, omni, diuitiis, & pauperis; nobilis, & obscuri discrimine sublatu.

Alter alteri honorem exhibeat, præcipue in superiori ordine cōstituto, maximè verò si fit sacris initiatu. Hoc enim, vel maximè mutuam alit benevolentiam, estq; purgatæ conscientiæ, & animi verè nobilis certissimum argumentum: non tamen [Reuerendi,] aut [Domini,] aut huius generis titulos

vñr-

vñserpent: & contra verò ea loquendi ratione non vtantur, quæ morum rusticatatem coarguat.

Nullus nisi proprio, aut familiæ nomine quemquam appellat, nec ei quo-uis modo illudat.

Studeant in primis, vt pax, & concordia inter ipsos conseretur, sublati quā tum fieri possit omnibus dissidij, ac discordiæ causis: Si qua verò inter aliquos suboriat ostēnacula, omnino tollatur; quo tamen, qui præsentes adfuerint, Rectori significant: si autem huic officio defuerint, eiusdem Recto-ris arbitrio puniantur.

A priuatis amicitijs, nimiaq; inter se familiaritate abstineant; conuenticula ne agant, ex quibus multa damna in cō-gregationibus existunt.

Quamobrem sine vlo discrimine cum omnibus versentur.
Nunquam verò separatim ab alijs inter se colloqui, aut esse liceat, nisi tres saltē, aut quatuor fuerint, præfertim autem relaxationis tempore.

Quas in alijs virtutes cernunt, eas in se ipsis exprimere certatim cōtendant; Humilitatis, obedientiae, modestiæ exēpla viciissim desumant; vitia si quæ for- tè in alijs perspexerint, vitent; Nullusq; tam sit impius, vt alios piè aliquid agētes, vituperare audeat; & Dæmonis officio fungens, eum ab operibus virtutum conetur abducere.

Qui aliquid minus laudabile in quo quam perfexerit, aut aliquem corre-ctione, vel poena dignum animaduerte rit, Rectorem statim commonefaciat: qui secus fecerit, tanquam malorum fa- tor punietur.

Nullus, siue ioco, siue quoquis alio pre-textu, alium tangere præsumat; quiq; se ab alio tactum senserit, Rectorem admoneat; alioqui eandem poenam subibit, quæ ei qui tetigerit, arbitrio Rectoris grauiter iniungetur.

Quo die relaxatur animus, ne ijs ludis se exerceant, qui in Concilio nostro Provinciali nominatim yetiti sunt: poterunt autem, aut pila minori, aut globis ligneis per anulum ferreum impellendis, aut pyramidulis pila iaciendis (vulgò, giuoco degli offi,) aut alio eius-

modi non indecoro exercitationis ludive genere vti, prout Rectori expedire visum fuerit: idque si domi maneant, tantum à prandio; sin autem in villam exierint, etiam matutino tempore, si facultas detur.

Nullus alterius officium occupet: si quando verè legitimè impeditus, proprium alteri committendum sit, re pri-mūm cum Superiore communicata, modestè, non cum imperio faciat.

Quod si illud ad ea, quæ Ecclesiæ sunt, spectet, non nisi in eodem ordine consti-tuto demandetur.

Nullus, nisi de Superioris licentia, dono, aut mutuo det quidquam, vel accipiat.

Qui cōtra fecerit, primū re ipsa quæ tradiderit, multetur; tum etiam gra-ues errati poenas luat.

Alterius dicta, vel facta ne quisquam curiosè inuestiget. Cū id animum à pietate, & à studijs auocet, & multas in adolescentum Collegijs plerunque per turbationes excitet.

Cum Reuerendissimus Archiepiscopus ad Seminarium se conferet, omnes ei aduentanti ad ianuam vsque Semina-rij violaceis vestibus induiti obuiā pro-deant, easque coram illo semper reti-neant, etiam cum in Cœnaclum pran-dendi caufa venerit.

Idem seruetur arbitratu Rectoris in ad-ventu externi alicuius Episcopi, aut al-terius viri Illustris in dignitate consti-tuti, etiam laici.

Si verò idem Archiepiscopus, aut Epi-scopus Missæ sacrum facturus Ecclesiam ingreditur, eidem obuiam prodeentes, superpelliceum induant.

Externis omnem honorem, vt par est, deferant, seque coram illis vbiunque fuerint, modestè gerant; non tamen eos alloquuntur, aut per Semina-rium deducant, nisi à Rectore obtenta facultate.

Quod si aliquis vir Primarius ad Semi-narium veniat, qui ab suis locis absfuerint, statim se ad ea in cubiculum reci-plant; Si verò propter alicuius dignita-tem eum ad ianuam suscepturnt, post eius ingressum, statim ad sua loca re-vertantur.

Famus

Pro. I. tit.
de armis lu-
dis &c.

Famulis nihil imperent, nec cum ijs
sine facultate agant quidquam, aut lo-
quantur.

Quæ ad studia pertinent. Cap. IIII.

Quam diligentissimè incubant in
ea studia, quibus a Reuerendissi-
mo Archiepiscopo per Rect. ad-
dicti fuerint; in iisque etiam præscri-
ptum sibi ordinem seruent.

Præceptoribus suis honorem, reue-
rentiam, & obedientiam exhibeant; in
gymnasio modestè versentur, lectiones
attentè audiant, ex iisque fructum percí-
pere studeat; nec eis è gymnasio sine præ-
ceptoris venia exire liceat.

Semper latine loquantur, excepto ve-
spertino tempore post cœnam, & die ad
relaxandum animum assignato.

Cantum, quem firmum appellant, om-
nes edificant; figuratum etiam ii, quibus
a Rectori commissum fuerit; idque sta-
tim post prandium hora constituta.
Extra prædictum tempus, nullus nisi de
licentia Rectoris canat, præterquam re
laxationis die, festisque diebus stata ho
ra recreationis.

Eleganter omnes & graphicè ping-
re literas discant, præscripto tēpore, sub
præceptore qui ad id conductus fuerit.

De Vestitu. Cap. V.

Habitu non exquisito nimis, aut e-
leganti; rursus nec sordido, nec
abiesto vtantur; cum vtrunque, ecclie-
siasticum præcipue hominem maximè
deseat.

E cubiculo nemo exeat, nisi decenti
vestitu ad præscriptam formam ami-
ctus, eoq; circa corpus compositè accom-
modato; neq; nisi decenter contecti, &
cum subacula jaceant in lecto.

Vestes non ferant nisi laneas, easque
non caudatas.

Pallium quod ferrarolum dicunt, ne
ferant, nisi per pluuias, aut causa itine-
ris; neque nouas vestes, aut alia integru-
menta sine Rectoris facultate conficien-
da current.

Vestibus item non vtantur pelliceis,
præsertim cum domo exent.

Caligæ, nec tūrgidae sint, aut seftæ,
nec alterius quam nigri coloris: Quod
si alicui permittatur, ut disjectas gestet,
eas supra genua nodo alliget.

Collaria artificiose elaborata rej-
ciant, nec camisas ad manus reflectant.

Superior vestis ad collum decenter
adstricta sit: Eius manicæ, cum interio-
ris tunica manicis æquentur.

Birreti, vt vocant, interior pars, ni-
gri tantum sit coloris.

Pileum acuminatum ne gestent, iisque
tortili cingulo modico claudatur.

Chyrothecas non induant; nec cingu-
la, aut vincula tibialium serica aut reti-
culata adhibeant.

Qui aliquod indumenti genus contra
costitutiones apud se habuerit, præter-
quam quod illud distribuetur indigen-
tibus, in eū præterea grauiter animad-
uertetur; nec il i sacra ordinationis té-
pore literæ testimoniales de clericali
vestitu concedentur.

De domesticis exercitiis, aliisque præ-
standis cum domo exent.

Cap. VI.

VNUSQUISQ; lectum suum componat,
è loco suo sordes omnes amoueat,
omnibus in rebus munditiam ac nitorē
procuret, easque ordine dispositas ha-
beat; & munera quæ sibi obuenerint, si-
ue in cubiculo, siue foris, diligenter o-
beat.

Singuli in Mensa legant, & inseruiat,
prout illis a Rectori præscriptum fue-
rit: eoque præsente, nudato capite inser-
uant.

Nihil perniciosius adolescentibus, ijs
præsertim qui sub certa viuendi disci-
plina degunt, & literam studiis dant
operam, quam sèpius domi, multo ma-
gis per urbem vagari; etsq; hoc ina-
nis cuiusdam levitatis certissimum argu-
mentum.

Quamobrem nullus a cubiculo, ne a suo
quidem loco; nullus relaxationis tempo-
re a loco constituto sine præfecti sui ve-
nia discedat.

Nullus ad ianuam accedat, viridariū,
aut alienum cubiculū ingrediatur, nisi
caus rei facultate a Rectori obtinuerit.

Ggg Nulli

Nulli quanis ratione priuatis de causis e Seminario exire liceat, nisi de licetia Rectoris; a quo haec licentia tantum permittetur, cum id vrges necessitas populabit; & ijs solum de causis, quae illi a Reuerendiss. Archiepiscopo fuerint praescriptae: neque vero nisi communis ianua ingrediatur, aut exeat.

Cum in publicum prodeant, violacei coloris uestes induant.

Eodem habitu in ecclesia vntantur, cum diuinis officijs, aut concionibus, aut Missis sacrificio intersunt; præterquam cum ferialibus diebus Missam audient.

Alijs temporibus eas ne deferant, etiam si obtenta facultate, vacationis tempore, aut alia de causa domum se conseruant.

Curet unusquisque, ut decimoquinto quoque die aliquis ad Seminarium veneriat, qui sibi de necessariis prouideat, pecuniamque deponat penes electum a Rectore, in minoris pretij rebus insumentam.

In incessu, siue domi, siue foris, grauitatem, & modestiam præferant; ne curvantur, vel contentius ambulent; brachia ne iactent; oculis ne vagentur, aut in via rei alicuius inspicienda causa confitentur; Ne altiore voce colloquantur; ne brachiis uestes inuoluant, etiam si puluerulenta via sit, aut lutulenta, caueant tamen, ne eas luto inficiant, aut puluerem excident.

Dum in ecclesiam procedunt, & loci sanctitatem, & conuenientiam causam attentè cogitent, debitamq; pietatem, modestiam, ac silentium seruent.

Cum in Ecclesia Maiori, aut in alia quae us extra Seminarium erant, non modò ab ecclesia, sed ne a choro quidem, sine Vicarii Generali, cum adest, vel eo absente, sine eius facultate, quem Rector constituerit, etiam a quo cuunque vocati discedant; ijs exceptis, quibus pro cærimoniarum ratione, Canonici ordinarij tunc in dixinis officijs ministrantes, a choro in sacristiam, & ab eadem in chorum deducondi erunt, qui sine huiusmodi licentia a sua statione discesserit, graviter a Rectori puniatur.

Ne de nocte, nisi cum lumine domo incedant; qui secus fecerit, gra-

ues penas dabit.

Qui exequendi potestatem iusta aliqua de causa sibi fieri cupient, pridie illius diei exequendi causam Rectori in scriptis significabunt; Ministrum simul de officio, quod domi prestare debuissent, certiori facient: Imperata faciuntate, in exitu Rectorem adeant; idem faciant, cum reuertentur,

Inter eundum illam cautionem adhibent, ut minores dignioribus primum locum cedant.

Ea tantum loca petant, ad quæ proficisci concessa fuerit facultas; ac de operam, ut quam celerrime fieri possit, se expediant; domumque se recipiant, antequam detur signum Angelorum Salutationis.

Cum assignatis sibi sociis exeat, & ab ijs nunquam se se disungentes, domum reuertantur.

Nullus e Seminario qui quam asportare audeat, priusquam illud Rectori aut Ministero ostenderit.

De Infirmis. Cap. VII.

Cum primùm morbo correptus quis decumbet, ac præcipue febri, statim per se, aut per aliū, Ministrum moneat: ac in valetudinariū missus, continuo confessorem accersat, ei que peccata sua confiteatur.

Medico obtemperet, & cui infirmorum cura demandata est.

Morbi vix patienter ferat, ac in omnī fortitudinis ac constantiae officio se continxens, patientiæ, & pietatis exemplum ijs præbat, qui ad illum inuisendum accelerant.

Ne quisquam ægrotum inuisat sine Rectoris, aut Ministeri facultate neve ad illum quidquam afferat, præter ea, quæ Medicus prescripsit; idque a Rectori, vel Ministerio venia petita.

Cum aliquis periculose ægrotauerit, omnes pro eo Deum suppliciter orent;

ut si ad maiorem Dei gloriam, & ægroti salutem futurum sit,

prælinam recuperaret valetudi-

nem.

Quæ

Quod dicitur Clericorum constitutiones generatim pertinent.

Hæ constitutiones ad clericos pertinentes, semel ut minimum singulis mensibus in triclinio legantur: quibus, sicut & cæteris omnibus, quæ a Re-

gore præcipientur, obedientes erunt;

ab eoque vel a Ministro impositas penas promptè subibunt.

Illudque omnes meminerint, nisi bene ac religiose se geslerint, fore ut ejiciatur è Seminario; atque compellatur sponsor, ut totum id dependat, quod pro illis spendorerit.

T A B V L A ARCHIEPISCOPORVM S A N C T A E E C C L E S I A E M E D I O L A N E N S I S .

Ex Decreto Concilij Prouincialis I I I.

E D I T A .

I S.

Arnabas Apostolus, Cyprus, Romæ primùm fidè prædicauit, dein de Mediolanensem Ecclesiā instituit: in qua episcopus sedit annos v i i. Inde Bergomum, & Brixiam profectus, hic Narum, illic Anatolium episcopum reliquit.

2. S. Anatolius, beati Barnabæ Apostoli discipulus, Græcus, Cyprus, sedit annos x. Lino Pont. Mediolano ab Apostolo Barnaba Brixiam euocatus, ob fidem in ea vrbe constanter multa perpessus, in Domino obiit septimo calendas Octobris. Quem diem eius natale ecclesia Mediolanensis officio precum solenni colit.

3. S. Caius Sergius, Romanus, sancti Barnabæ Apostoli discipulus, vita sanctitate, & charitate erga pauperes in primis mirifice præluxit. Vitalem & Valeriam coniuges, beatorum martyrum Protæstæ & Gerausii parentes, a-

liosque ciues Mediolanenses senatorij ordinis baptizauit. In prædio Castritiano cœmiterium, vbi martyres sepelirentur, dedicauit. Romam profectus, euangelij prædicationem cum beato Clemente, cæterisque Apostolorum discipulis communicauit. Demum fidei causa cum Clateo Brixie Episcopo multa perpessus, obiit in Domino, quinto Calendas Octobris, Sedit annos x i i. Sepul. est in basilica S. Naboris.

4. S. Castritanus Oldanus, Mediolanensis, Basilicas tres, vnam Portianam, alteram Faustinianam, tertiam beati Ioannis Baptista ad Concham edificauit. Calimerum græcum hominem, egregium christiana pietatis cultorem, benignè exceptit, dñique aluit. Peregrinos, & pauperes fouit perpetuo. Ad Iesu Christi fidem Ecclesia Mediolanensi x i i. annos religiosè administrata, conuertit multitudinem innumerabilem. Vitæ sanctitate clerus; migravit ad Dominum Calendas Decembris. Eius corpus via Ro-

Ggg 2 mana